Dosarul nr. 1ra-860/14

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

15 iulie 2014 mun. Chişinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:
Preşedinte Elena Covalenco,
Judecători Iurie Diaconu, Ghenadie Nicolaev, Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat în şedința de judecată recursul ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 27 iunie 2011 şi deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 16 decembrie 2013, declarat de avocatul Ion Stoian, în numele inculpatului

Bularu Nicolae Andrei, *născut la 01 iunie 1957 în s. Slobozia Mare, r-nul Cahul, locuitor al or. Cahul, str. Frunze 50, ap. 68, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 03 iulie 2009 – 27 iunie 2011,
în instanța de apel: 04 iunie – 18 decembrie 2012,
în instanța de recurs: 21 martie – 16 iulie 2013,
în instanța de apel: 05 august – 16 decembrie 2013,
în instanța de recurs: 25 martie – 15 iulie 2014.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 27 iunie 2011, procesul penal față de Bularu Nicolae în săvîrşirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(1) Cod penal a fost încetat, pe motivul expirării prescripției tragerii la răspundere penală, prevăzută de art. 60 Cod penal.

2. În fapt, instanța de fond a constata că Bularu Nicolae, deținînd funcţia de director al Colegiului de Medicină cu sediul în or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 103/1, fiind numit în această funcţie prin ordinul Ministrului Sănătății nr. 10 din 31 ianuarie 1994, fiind persoană cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu ale căruia intră numirea şi angajarea cadrelor didactice, personalului tehnico-administrativ, auxiliar, înțelegând şi conştientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, aflîndu-se în or. Cahul, la data de 24 octombrie 2000, a emis ordinul fals sub nr. 87, paragraf 1, din 24 octombrie 2000, de angajare în calitate de lăcătuş al Colegiului de Medicină Cahul a lui Constantin Urumov, document oficial în care a înscris date vădit false privind angajarea acestei persoane în serviciu, şi care în realitate nu a fost însă angajată în această calitate şi nu urma să activeze în cadrul Colegiului de Medicină Cahul.

Tot el, deținînd funcția de director al Colegiului de Medicină cu sediul în or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 103/1, fiind numit în această funcție prin ordinul Ministrului Sănătății nr. 10 din 31 ianuarie 1994, fiind persoană cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu ale căruia intra numirea şi angajarea cadrelor didactice, personalului tehnico-administrativ, auxiliar, înțelegând şi conştientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, aflîndu-se în or. Cahul, la data de 09 decembrie 2002 a emis un ordin fals sub nr. 89, paragraf 2 din 09 decembrie 2002, de angajare în calitate de laborant a Colegiului de Medicină Cahul a cet. Evdochia Arsenii, document oficial în care a înscris date vădit false privind angajarea acestei persoane în serviciu, şi care în realitate nu a fost însă angajată în această calitate şi nu urma să activeze în cadrul Colegiului de Medicină Cahul.

Tot el, deținînd funcția de director al Colegiului de Medicină cu sediul în or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 103/1, fiind numit în această funcție prin ordinul Ministrului Sănătății nr. 10 din 31 ianuarie 1994, fiind persoană cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu ale căruia intră numirea şi angajarea cadrelor didactice, personalului tehnico-administrativ, auxiliar, înțelegînd şi conştientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, aflîndu-se în or. Cahul, la data de 21 august 2003 a emis un ordin fals sub nr. 58, paragraf 4 din 21.08.2003 de angajare în calitate de electrician al Colegiului de Medicină Cahul a lui Vasile Bliznicenco, document oficial în care a înscris date vădit false privind angajarea acestei persoane în serviciu şi care în realitate nu a fost însă angajată în această calitate şi nu urma să activeze în cadrul Colegiului de Medicină Cahul.

Tot el, deținând funcția de director al Colegiului de Medicină cu sediul în or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 103/1, fiind numit în această funcție prin ordinul Ministrului Sănătății Nr.10 din 31 ianuarie 1994, fiind persoană cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu ale căruia intră numirea şi angajarea cadrelor didactice, personalului tehnico-administrativ, auxiliar, înțelegând şi conştientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, aflîndu-se în or. Cahul, la data de 01 septembrie 2003 a emis un ordin fals sub nr. 61, paragraf 5 din 01.09.2003, de angajare în calitate de secretară a Colegiului de Medicină Cahul a lui Irina Bostan, document oficial în care a înscris date vădit false privind angajarea acestei persoane în serviciu, şi care în realitate nu a fost însă angajată în această calitate şi nu urma să activeze în cadrul Colegiului de Medicină Cahul.

Tot el, deținînd funcția de director al Colegiului de Medicină cu sediul în or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 103/1, fiind numit în această funcție prin ordinul Ministrului Sănătății Nr.10 din 31 ianuarie 1994, fiind persoană cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu ale căruia intră numirea şi angajarea cadrelor didactice, personalului tehnico-administrativ, auxiliar, înțelegând şi conştientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, aflîndu-se în or. Cahul, la data de 08 septembrie 2003 a emis un ordin fals sub nr. 64, paragraf 4 din 08 septembrie 2003, de angajare în calitate de laborant a Colegiului de Medicină Cahul a lui Maria Colodeev, document oficial în care a înscris date vădit false privind angajarea acestei persoane în serviciu, şi care în realitate nu a fost însă angajată în această calitate şi nu urma să activeze în cadrul Colegiului de Medicină Cahul.

Tot el, deținând funcția de director al Colegiului de Medicină cu sediul în or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 103/1, fiind numit în această funcție prin ordinul Ministrului Sănătății Nr.10 din 31 ianuarie 1994, fiind persoană cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu ale căruia intră numirea şi angajarea cadrelor didactice, personalului tehnico-administrativ, auxiliar, înțelegând şi conştientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, aflîndu-se în or. Cahul, la data de 22 octombrie 2003 a emis un ordin fals sub nr. 79, paragraf 3 din 22 octombrie 2003, de angajare în calitate de laborant al Colegiului de Medicină Cahul a lui Victor Florea, document oficial în care a înscris date vădit false privind angajarea acestei persoane în serviciu, şi care în realitate nu a fost însă angajată în această calitate şi nu urma să activeze în cadrul Colegiului de Medicină Cahul.

Tot el, deținînd funcția de director al Colegiului de Medicină cu sediul în or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 103/1, fiind numit în această funcție prin ordinul Ministrului Sănătății Nr.10 din 31 ianuarie 1994, fiind persoană cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu ale căruia intră numirea şi angajarea cadrelor didactice, personalului tehnico-administrativ, auxiliar, înțelegând şi conştientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, aflîndu-se în or. Cahul, la data de 22 octombrie 2003 a emis un ordin fals sub nr. 79, paragraf 1 din 22 octombrie 2003, de angajare în calitate de laborant al Colegiului de Medicină Cahul a lui Veronica Maidan, document oficial în care a înscris dale vădit false privind angajarea acestei persoane în serviciu, şi care în realitate nu a fost însă angajată în această calitate şi nu urma să activeze în cadrul Colegiului de Medicină Cahul.

Tot el, deținînd funcția de director al Colegiului de Medicină cu sediul în or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 103/1, fiind numit în această funcție prin ordinul Ministrului Sănătății Nr.10 din 31 ianuarie 1994, fiind persoană cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu ale căruia intră numirea şi angajarea cadrelor didactice, personalului tehnico-administrativ, auxiliar, înțelegând şi conştientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, aflîndu-se în or. Cahul, la data de 22 octombrie 2003 a emis un ordin fals sub nr. 79, paragraf 2 din 22.10.2003, de angajare în calitate de laborant al Colegiului de Medicina Cahul a lui Natalia Coroi, document oficial în care a înscris date vădit false privind angajarea acestei persoane în serviciu şi care în realitate nu a fost însă angajată în această calitate şi nu urma sa activeze în cadrul Colegiului de Medicină Cahul.

Tot el, deținînd funcția de director al Colegiului de Medicină cu sediul în or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 103/1, fiind numit în această funcție prin ordinul Ministrului Sănătății Nr.10 din 31 ianuarie 1994, fiind persoană cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu ale căruia intră numirea şi angajarea cadrelor didactice, personalului tehnico-administrativ, auxiliar, înțelegând şi conştientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, aflîndu-se în or. Cahul, la data de 28 octombrie 2003 a emis un ordin fals sub nr. 81, paragraf 4 din 28 octombrie 2003, de angajare în calitate de laborant a Colegiului de Medicină Cahul a lui Elena Godunova, document oficial în care a înscris date vădit false privind angajarea acestei persoane in serviciu. şi care în realitate nu a fost însă angajată în această calitate şi nu urma să activeze in cadrul Colegiului de Medicină Cahul.

Tot el, deținînd funcția de director al Colegiului de Medicină cu sediul în or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 103/1, fiind numit în această funcție prin ordinul

Ministrului Sănătății Nr.10 din 31 ianuarie 1994, fiind persoană cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu ale căruia intră numirea şi angajarea cadrelor didactice, personalului tehnico-administrativ, auxiliar, înțelegând şi conştientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, aflîndu-se în or. Cahul, la data01 octombrie 2004 a emis un ordin fals sub nr. 73-c, paragraf 2 din 01 octombrie 2004, de angajare în calitate de laborant a Colegiului de Medicină Cahul a lui Mihai Bordeanu, document oficial în care a înscris date vădit false privind angajarea acestei persoane în serviciu, şi care în realitate nu a fost însă angajată în această calitate şi nu urma să activeze în cadrul Colegiului de Medicină Cahul.

Instanța a reținut că vinovăția inculpatului este confirmată prin probele administrate pe caz.

Totodată, instanța a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului nu conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod Penal, ci elementele infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod Penal, deoarece nu a fost stabilit nici într-un mod existența unor interese de natură materială sau natură personală care să fi determinat inculpatul la falsificarea ordinelor de angajare.

Astfel, afirmațiile acuzării că inculpatul a avut un interes personal cu scopul de a-şi ascunde incompetența sa în asigurarea cu cadre a personalului instituției de învățămînt conduse de el, nu are nici un suport legal sau probator şi au un caracter doar declarativ. Cu atît mai mult, că inculpatul a explicat că a emis ordinele de angajare deoarece dorea ca procesul de studiu să continue în mod normal şi nici o persoană nu ar fi dorit să fie angajată în funcție de laborant avînd un salariu mic.

Martorii – profesorii au relatat că ei îndeplineau lucrul de laborant, primeau remunerare pentru aceasta şi că alte persoane nu doreau să se angajeze în funcțiile respective din cauza salariului mic.

În acelaşi timp, ordinele cu conţinut fals emise de inculpat atestă fapte ce nu corespundeau realității şi anume că persoanele ar fi fost angajate la Colegiul de Medicină din or. Cahul. Aceste ordine ofereau drepturi ce țin în primul rînd de primirea salariului, calcularea vechimii în muncă şi alte drepturi de care beneficiază o persoană legal angajată. Însuşi inculpatul cunoştea fictivitatea angajării persoanelor menționate în actul de învinuire şi a emis ordinele de angajare, astfel faptele lui sunt considerate ca o infracțiune prelungită, deoarece acțiunile sunt comise de acesta la diferite intervale de timp, fiecare în parte prezintă componența aceleiaşi infracțiuni. În consecință faptele infracționale urmează a fi calificate în comun ca făcînd parte din componența unei singure infracțiuni prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal şi nu fiecare în mod separat.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, ca confecționarea, deținerea, sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Potrivit art. 16 Cod penal, infracțiuni uşoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv. Sancțiunea alin. (1) art. 361 Cod penal prevede în calitate de pedeapsă maximă închisoare pe un termen de pînă la 2 ani, deci această infracțiune se consideră uşoară. Totodată ordinele de angajare au fost emise în perioada anilor 2003-2004, deci atunci a şi fost comisă fapta infracțională.

În asemenea circumstanțe, luînd considerare prevederile art. 60 Cod penal, 275 pct. 4) şi 332 Cod de procedură penală, urmează a înceta procesul cu liberarea de la răspundere penală a inculpatului din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

3. Avocatul Ion Stoian a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei şi pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie achitat, din lipsa componenței de infracțiune.

Apelantul a invocat că inculpatul a fost învinuit în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, dar prima instanță a recalificat fapta, deoarece într-adevăr nu s-a stabilit indiciul principal - din interes material sau din alte interese personale.

Totodată, acțiunile lui au fost greşit recalificată în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, deoarece în acțiunile lui lipsesc indicii constitutiv şi a infracțiunii date.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Chişinău din 18 decembrie 2012, apelul a fost admis, casată total sentința şi pronunțată o nouă hotărîre.

Bularu Nicolae a fost achitat de sub învinuirea în săvîrşirea infracțiunii prevăzute de art. în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întruneşte elementele infracțiunii.

Instanța de apel a reținut că la momentul judecării cauzei şi pronunțării sentinței instanța de fond corect a rezumat, că în acțiunile inculpatului lipseşte elementul calificativ obligatoriu al laturii obiective din componența infracțiunii incriminate în actul de învinuire, încadrate în art. 332 alin. (l) Cod penal, şi anume „interesul material sau alt interes personal”.

În actul de învinuire inculpatului i se opune, că a folosit situația de serviciu în interes personal, cu scopul de a ascunde propria incompetență în asigurarea cu cadre a instituției de învățămînt conduse.

Prima instanță a considerat că este inconsistent argumentul procurorului din actul de învinuire că interesul personal al inculpatului s-ar fi manifestat în tendința acestuia de a ascunde propria incompetență în capacitatea de asigurare cu cadre a instituției de învățămînt conduse. O atare tendință chiar dacă ar fi existat, nu ar putea fi combinată cu interesul personal, aşa cum ascunderea incapacității nu echivalează neapărat cu obținerea unui beneficiu personal, fără a fi explicat eventualul beneficiu.

Argumentul apelantului asupra incorectitudinii reîncadrării faptei pe art. 361 alin. (l) Cod penal, se observă că instanța de fond a admis o eroare judiciară în latura penală, recunoscînd inculpatul culpabil de o infracțiune, elementele căreia nu sunt conținute în actul de învinuire.

În art. 361 alin. (l) Cod penal se stipulează că *„deținerea, vînzarea sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, confecționarea sau vînzarea imprimatelor, ştampilelor sau a sigiliilor false ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, se pedepseşte cu...*”.

Actul de învinuire şi rechizitoriul inculpatului nu indică care anume drepturi acordă ordinele de angajare emise de inculpat, sau de care anume obligații eliberează aceste documente, care persoană concretă beneficiază de drepturi sau este eliberată de obligații, or acest element al laturii obiective este obligatoriu pentru componența de infracțiune prevăzută de art. 361 alin. (l) Cod penal.

Deci, fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii prevăzute de art. 332 alin. (l) Cod penal, iar elementele acestei fapte expuse în rechizitoriu nu admit reîncadrarea acesteia conform altei componenţe de infracţiune din partea specială a Codului penal.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea deciziei instanţei de apel şi menţinerea sentinţei instanţei de fond.

Recurentul a menţionat că instanţa de apel, reîncadrînd acţiunile lui Bularu Nicolae de la art. 361 alin. (1) Cod penal, în cele ale art. 332 alin. (1) Cod penal, a agravat situaţia inculpatului în propriul apel, deoarece sancţiunea art. 332 alin.(1) Cod penal este mai aspră decît cea prevăzută la art. 361 alin. (1) Cod penal.

În acţiunile inculpatului persistă interesul personal, deoarece dînsul a conştientizat ilegalitatea acţiunilor sale, privind falsificarea documentelor şi angajarea persoanelor care nu au existat.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 16 iulie 2013, recursul a fost admis, casată decizia contestată şi dispusă rejudecarea cauzei de către aceeaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată.

Instanţa de recurs a relevat că instanţa de apel nu a dat aprecierea corespunzătoare declaraţiilor inculpatului, din care rezultă că în perioada anilor 2003-2006, din motivul lipsei lucrătorilor laboranţi, a acceptat angajarea persoanelor ce au fost aduse de către profesori în această calitate. S-a adresat de mai multe ori la oficiul forţei de muncă atît verbal, cît şi în scris, însă persoanele care veneau, refuzau angajarea din motivul salariului mic şi volumul mare de lucru.

Potrivit informaţiei prezentate de Agenţia pentru Ocuparea Forţei de Muncă Cahul nr. 231 din 29 august 2007, la data de 24 septembrie 2002, E. Godunova a primit îndreptare la lucru în calitate de laborant la Colegiul de Medicină Cahul. Alte oferte ulterioare de laboranţi din partea Colegiului de Medicină Cahul, nu au parvenit.

Prin urmare, doar o singură dată a fost o cerere adresată de către Colegiul de Medicină Cahul şi o ofertă, dar nu mai multe, cum rezultă din declaraţiile inculpatului.

La fel, instanţa de apel nu s-a pronunţat şi asupra informaţiei parvenite de la Ministerul Sănătăţii conform căreia în perioada anilor 2002-2005 Colegiul de Medicină Cahul nu a prezentat necesitatea în laboranţi, însă directorul Colegiului, Bularu N., era obligat de a anunţa despre situaţia creată exprimată prin lipsa de cadre în rîndul laboranţilor pentru solicitarea de ajutor.

Astfel decizia instanţei de apel suferă de insuficienţă în partea motivării soluţiei.

În speţă, se constată că inculpatul a recunoscut faptul că a emis ordine false de angajare la lucru în calitate de laboranţi, lăcătuşi şi electricieni şi cunoştea că persoanele date nu urmau să activeze în cadrul Colegiului de Medicină Cahul, care nici nu au activat, el a procedat în asemenea mod din lipsă de cadre. Însă, instanţa de apel, fără a analiza în cumul cu alte probe prezentate în şedinţa de judecată, pripit a decis despre achitarea lui de sub învinuirea adusă în baza art. 332 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel era obligată să pună în discuție şi să verifice atît probele prezentate de partea apărării, cît şi cele prezentate de acuzatorul de stat.

Astfel, asupra probelor prezentate de acuzatorul de stat referitor la informațiile parvenite de la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă şi Ministerul Sănătății instanța de apel nu s-a pronunțat în nici un mod.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 16 decembrie 2013, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a indicat că deşi inculpatul nu recunoaşte culpa, din examinarea probelor directe şi indirecte administrate în cauză, rezultă că el şi-a dat perfect seama de actele pe care le-a comis, de gravitatea acestora şi penalitatea lor.

Culpa lui este dovedită în întregime prin cumulul probelor administrate şi verificate în cauză în instanța de apel.

Cumulul probelor menționate confirmă faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (l) Cod penal, după indiciile, confecționarea documentelor oficiale false, ***care acordă drepturi sau eliberează de obligații***.

S-a constatat că inculpatul de fapt recunoaşte comiterea acțiunilor de întocmirea a actelor false privind angajarea persoanelor la serviciu, dar care nu activau. Însuşi inculpatul consideră că acestea acțiuni au fost îndreptate pentru bună desfăşurare a procesului de studii din lipsa cadrelor necesare.

Aceste argumente nu pot fi admise ca temei de liberare de răspundere penală, deoarece perioada îndelungată de comitere a acțiunilor ilegale (perioada anilor 2002-2004) cît şi numărul mare de persoane fictiv angajate (10 persoane), lipsa acțiunilor insistente de a schimba situația în vederea angajării persoanelor la locurile vacante.

Privind dezacordul apelantului cu recalificarea acțiunilor se atestă că ***instanța de apel nu poate crea o situație mai gravă apelantului, iar procurorul nu a contestat sentința primei instanțe.***

Astfel, nu sunt întemeiate argumentele apelului privind lipsa probelor ce confirmă vinovăția apelantului în comiterea confecționării documentelor false, iar invocarea de către inculpat a versiunii privind necesitatea extremă de a asigura activitatea normală al instituției conduse, nu s-a adeverit, fiind în contradicție cu cumulul probelor şi circumstanțele constatate, sunt declarative şi se califică drept metodă de apărare.

8. Avocatul I. Stoian a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărîrilor adoptate, rejudecarea cauzei şi adoptarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie achitat pe art. 332 alin. (1) Cod penal, din motivul că lipseşte componența infracțiunii.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu şi-a expus părerea asupra motivelor invocate în apel.

Instanța de apel a adoptat şi o decizie contradictorie că, *cumulul de probe menționate confirmă faptul comiterii de către Bularu N. a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal* şi totodată că, *privind dezacordul apelantului cu recalificarea acțiunilor, se constată că instanța de apel nu poate crea o situație mai gravă apelantului, iar procurorul nu a contestat sentința primei instanțe.*

Nu este clar care este calificarea justă a acțiunilor inculpatului.

Conform art. 384-385, 389 Cod de procedură penală, sentința judiciară nu poate fi adoptată pe presupuneri, bănuielile fiind obligatoriu tălmăcite în folosul inculpatului.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală.

9. Judecînd recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei şi motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul declarat urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv şi în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza şi în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația condamnatului.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal şi material.

În sensul vizat se constată că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt şi de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum şi motivele adoptării soluției date. În corespundere cu jurisprudența națională, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță şi care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrşită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă. În ce priveşte chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt dacă fapta întruneşte elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual şi penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate deoarece, conform descriptivului deciziei contestate:

a) concluzia că: „***aceste argumente nu pot fi admise ca temei de liberare de răspundere penală, deoarece perioada îndelungată de comitere a acțiunilor ilegale (perioada anilor 2002-2004) cît şi numărul mare de persoane fictiv angajate (10 persoane), lipsa acțiunilor insistente de a schimba situația în vederea angajării persoanelor la locurile vacante***”, nu este urmată şi finisată de niciun de rezumat, deci concluzia este neclară.

Totodată, şi mesajul că: „***instanța de apel nu poate crea o situație mai gravă apelantului, iar procurorul nu a contestat sentința primei instanțe***” este unul lipsit de esență, nefiind clar asupra căror circumstanțe de drept şi de fapt a intenționat să se pronunțe instanța.

Astfel, instanța de recurs este pusă în imposibilitatea efectuării controlului judiciar în aspectele vizate (*pct. 7 din decizie*);

b) nu şi-a motivat soluția în raport cu jurisprudența națională şi CțEDO, privind condamnarea inculpatului pentru o altă faptă decît cea formulată în învinuire, în situația în care elementele calificative „***care acordă drepturi sau eliberează de obligații***”, nu i-au fost incriminate prin rechizitoriu, iar instanța de fond nu a constatat în fapt care este esența acestor circumstanțe, şi cînd noua acuzare nu a fost adusă la cunoştința inculpatului, nu a fost pusă în discuția părților, neoferind inculpatului posibilitatea să se apere față de această învinuire.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat apelul declarat în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărîre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărîrea atacată şi dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală şi care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate şi dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de apel Comrat, din insuficiența numărului necesar de judecători la Curtea de Apel Cahul pentru a forma un nou complet de judecată în vederea rejudecării cauzei respective.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărîre legală şi întemeiată.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Ion Stoian, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 16 decembrie 2013, în privința inculpatului Bularu Nicolae Andrei, şi dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Comrat.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată la 29 iulie 2014.

Preşedinte	Elena Covalenco
Judecători	Iurie Diaconu
	Ghenadie Nicolaev
	Liliana Catan
	Ion Guzun